

AFZENDER: LievenseCSO Milieu B.V. / Postbus 422 / 8901 BE Leeuwarden

N.V. Nederlandse Gasunie
T.a.v. mevrouw E.G.M. Dirkson
Postbus 444
2740 AK WADDINXVEEN

UW KENMERK
I.012195.01

ONS KENMERK
SOL005704ARC

CONTACTPERSOON
Mevrouw ing. A.J.M. Heddes

TELEFOON
088 - 910 22 54

E-MAIL
AHeddes@LievenseCSO.com

DATUM
12 oktober 2018

ONDERWERP
Adviesdocument archeologie verlegging Rijswijk 't Haantje spoorverbreding Prorail (definitief (V2))

Geachte mevrouw Dirkson,

Hierbij ontvangt u het, in verband met de geplande werkzaamheden in het kader van project "Verlegging Rijswijk 't Haantje spoorverbreding Prorail", opgestelde adviesdocument voor wat betreft archeologie.

Indien u hierover nog vragen en/of opmerkingen heeft, kunt u contact opnemen met ondergetekende (tel. 088 - 910 22 54 of via mail AHeddes@LievenseCSO.com).

Met vriendelijke groet
LievenseCSO Milieu B.V.

Mevrouw ing. A.J.M. Heddes
Projectmanager

LievenseCSO Milieu B.V.

CORRESPONDENTIEADRES
Postbus 422
8901 BE Leeuwarden

BEZOEKADRES
Orionweg 28
8938 AH Leeuwarden

TELEFOON
+31 (0)88 91 020 00

E-MAIL
info@LievenseCSO.com

WEBSITE
LievenseCSO.com

IBAN
NL63ABNA0570208009

KAMER VAN KOOPHANDEL
30152124

BTW NUMMER
NL. 8075.03.368.B.01

BIJLAGE(N)

- Adviesdocument archeologie verlegging Rijswijk 't Haantje spoorverbreding Prorail

RAAP Adviesdocument 955

Type onderzoek	:	Adviesdocument
Toponiem plangebied	:	Verlegging Rijswijk 't Haantje
Plaats	:	Rijswijk
Gemeente	:	Rijswijk
Provincie	:	Zuid-Holland
Opdrachtgever	:	Lievensen CSO
RAAP-projectcode	:	RWTH
Auteur(s)	:	drs. C.F.H. Coppens
Versie	:	10 oktober 2018

Inleiding

Aanleiding

Lievense CSO heeft RAAP verzocht een adviesdocument op te stellen in verband met de voorgenomen verlegging van enkele gasleidingen in het plangebied Verlegging Rijswijk 't Haantje (figuur 1) waarvoor een omgevingsvergunning vereist is. Met deze voorgenomen activiteiten zijn graafwerkzaamheden gemoeid die mogelijk aanwezige archeologische resten zouden kunnen verstoren.

Ligging plangebied

Het plangebied ligt in het zuiden van de gemeente Rijswijk ten noorden van de kruising van de spoorlijn Den Haag - Rotterdam en het Haantje. Het betreft de verlegging van delen van de leidingen DN200 naar DSM in Delft-Noord en de DN300 Westerlee-Voorschoten. De verlegging van de DN300 vindt in hoofdzaak plaats middels en gestuurde boring (figuur 2).

In totaal wordt voor beide leidingen een openontgraving gerealiseerd met onderstaande afmetingen:

DN200: 145 en 160 m

DN300: 5m en 130 m

De diepte van de ontgraving is nog niet exact bekend maar zal naar verwachting enkele meters (circa 1,5 - 3,5 m -Mv) bedragen; de breedte van de werkstrook bedraagt circa 21 m.

De ligging van de openontgravingen vormen tezamen het plangebied (blauwe grens, figuur 3). Ten zuidwesten van de spoorlijn is een woonwijk in ontwikkeling; ten oosten van de spoorlijn bestaat het plangebied uit grasland.

Figuur 1. De omgeving van het onderzoeksgebied (zwart).

*Figuur 2. De voorgenomen werkzaamheden in het onderzoeksgebied (zwart).
 rood: te verwijderen
 licht groen: openontgraving
 donkergroen: gestuurde boring
 blauw: bestaande leiding*

Figuur 3. Ligging van het plangebied.

Globale archeologische verwachting

Gezien de geologische bodemopbouw alsmede de reeds bekende archeologische resten (waaronder AMK-terreinen) in de directe omgeving van het plangebied geldt een middelhoge tot hoge archeologische verwachting voor nederzettingsresten uit de periode Neolithicum - Middeleeuwen met in hoofdzaak drie niveaus:

In de diepere ondergrond bevindt zich het kustlandschap uit het Neolithicum bevinden. Indien sprake is van Oude Duinen geldt hiervoor een hoge verwachting voor vindplaatsen uit het Neolithicum en eventueel de Bronstijd (afhankelijk van de hoogte van het duin). Naar verwachting bevinden de archeologische resten zich in de top van de duinafzettingen. De resten kunnen bestaan uit grote nederzettingsterreinen met archeologische laag (met aardewerk, vuursteen, houtskool e.d.), maar ook uit kleinere vondstarme nederzettingsterreinen (dunne spreiding van met name vuursteen). Duinzand is ten noordwesten van het plangebied noord aangetroffen vanaf een diepte van circa 3,5 m -NAP (Louwe Kooijmans & Jongste, 2006; Coppens & Koot, 2010).

Voor het Hollandveen geldt een lage verwachting voor bewoningssporen uit de Bronstijd - IJzertijd. Indien aanwezig worden deze verwacht langs de randen van geulen, daar waar het veen goed ontwaterd werd (herkenbaar aan veraarde top van het veen).

Tenslotte geldt een hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de Romeinse tijd en Late Middeleeuwen op of in de afzettingen van de Gantel. Hierbij gaat het om relatief grote, vondstrijke nederzettingsterreinen (> 1000 m²) met een archeologische laag. Dergelijke vindplaatsen worden in de Gantelafzettingen verwacht vanaf het huidige maaiveld (onder de bouwvoor en/of eventuele opgebrachte lagen) of op dieper gelegen niveaus in de Gantelafzettingen. Rondom de nederzettingen worden sporen van agrarisch landgebruik verwacht, zoals greppels en kuilen. Dergelijke resten zijn met booronderzoek echter doorgaans niet op te sporen. De nederzettingen en verkaveling vormen samen het cultuurlandschap uit de Romeinse tijd en is direct grenzend aan het plangebied aangetroffen (figuur 4)

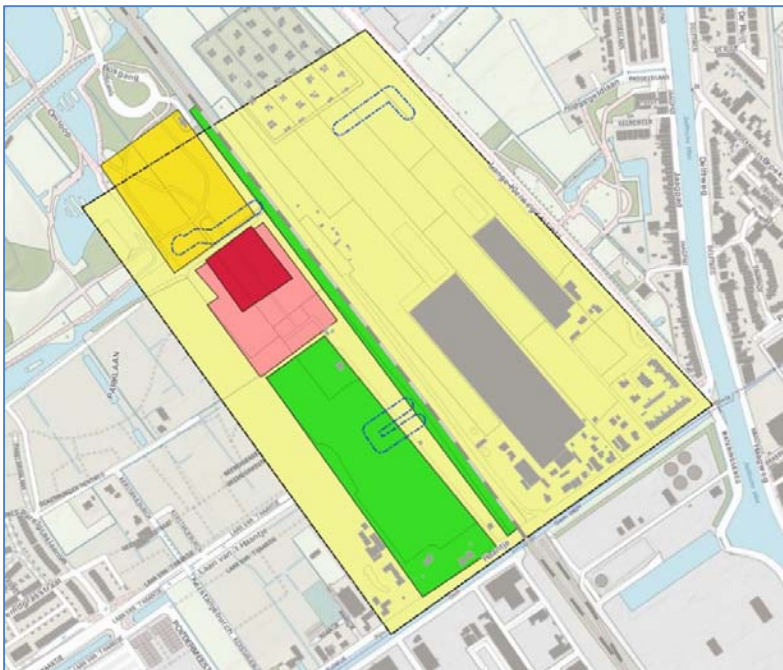
Door het latere grondgebruik kan de bodem deels verstoord zijn. Het is mogelijk dat een cultuur- of woonlaag deels in de bouwvoor is opgenomen. Als deze verstoringen tot in de waardevolle potentiële archeologische niveaus reiken, dan dient de verwachting naar beneden toe bijgesteld te worden.

Beleid

Bestemmingsplan Sion - 't Haantje (NL.IMRO.0603.bpsionhaantjeherz2-VA02): ter hoogte van het plangebied geldt een dubbelbestemming archeologie. De beleidsregels schrijven voor dat een archeologisch onderzoek voor ingrepen dieper dan 0,3 m verplicht is voorafgaand aan de werkzaamheden.

Reeds uitgevoerd onderzoek

Rondom het plangebied zijn diverse onderzoeken uitgevoerd. RAAP heeft recentelijk vooronderzoeken uitgevoerd in het kader van de verbreding van de spoorlijn Den Haag - Rotterdam (groen, figuur 3; RAAP-onderzoek RWDZ) en vooronderzoek in het Haantje ten zuidwesten van de spoorlijn ten behoeve van woningbouw (RAAP-onderzoek RITHB). Daarnaast heeft de gemeente diverse onderzoeken uitgevoerd in de vorm van proefsleuven en opgravingen. Hierbij is een Romeinse vindplaats (rood; figuur 4) met sporen in de omliggende zone (oranje; figuur 3) aangetroffen. In deze twee zones is sprake van een archeologe waarde.

Figuur 4. De archeologische situatie in de directe omgeving van het plangebied.

groen: reeds onderzocht

licht geel: hoge archeologische verwachting Romeinse tijd en later

geel: zeer hoge archeologische verwachting Romeinse tijd

rood: archeologische waarde (vindplaats Romeinse tijd)

roze: archeologische waarde (periferie vindplaats Romeinse tijd)

Synthese

Voor het plangebied geldt dat deze deels in reeds onderzocht gebied liggen (groen) en deels in gebieden met een hoge archeologische verwachting voor met name resten uit de Romeinse tijd en later (geel). Conform het beleid van de gemeente Rijswijk dient voorafgaan aan de werkzaamheden een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd te worden. Dit is bevestigd door de afdeling Archeologie (dhr. O. Holthausen) van de gemeente Rijswijk.

Advies

IVO-P

Gezien de prospectiekenmerken (zowel resten als sporen uit met name de Romeinse tijd) van de verwachte archeologisch vindplaatsen, wordt aanbevolen ter hoogte van de open ontgravingen in de zones met een hoge archeologische verwachting, een archeologisch onderzoek uit te voeren in de vorm van een proefsleuvenonderzoek (IVO-P). Het betreft 4 delen van het plangebied (figuur 5) met een gezamenlijk lengte van circa 350 m en een breedte van circa 21 m (circa 7.500 m²).

IVO-O, verkennende fase

Tevens wordt aanbevolen enkele handmatige boringen uit te voeren op één boorraai in de hartlijn van de geplande gasleiding met een onderlinge afstand van circa 30 m tot een diepte van circa 5 m -Mv, met een minimum van twee boringen per deelgebied. In totaal naar schatting circa 15 boringen. Hiermee kunnen dieper gelegen duinafzettingen in kaart worden gebracht en kan de verwachting op nederzettingen uit de periode van het Neolithicum (tot en met de Bronstijd) worden getoetst.

Geen vervolgonderzoek

In de reeds onderzochte delen van het plangebied hoeft geen nader onderzoek te worden uitgevoerd. Dit geldt eveneens, ten overvloede, voor de locaties van de gestuurde boringen.

Toevalsvondsten

Onverlet geldt dat, indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht is (vondstmelding via ARCHIS).

Figuur 5. Advieskaart.

groen: geen vervolgonderzoek.

oranje: vervolgonderzoek IVO-P en IVO-O (verkennende fase)

Overzicht van figuren, tabellen, bijlagen en appendices

Figuren

Figuur 1. De omgeving van het plangebied (blauw).	2
Figuur 2. De voorgenomen werkzaamheden in het plangebied (blauw).	3
Figuur 3. Ligging van het plangebied.	3
Figuur 4. De archeologische situatie in de directe omgeving van het plangebied.	5
Figuur 5. Advieskaart.	6